

СКАЗЫ З
АДАСОБЛЕННЫМІ
ЧЛЕНАМІ
(ПАДАГУЛЬНЯЛЬНЫ ЎРОК)

ПРАЧЫТАЙЦЕ НЕКАЛЬКІ ЎРЫЎКАЎ З ТВОРАЎ ПРА ВЯЛІКУЮ АЙЧЫННУЮ ВАЙНУ.

- ◎ **І падаў, распасцёрты,
Кожны чацвёрты.**

Анатоль Вярцінскі

- ◎ **Браты мае - байцы і камандзіры -
Праз тоўшчу год я чую вашу кроў.**

Сяргей Грахоўскі

- У тую ж ноч з барака збеглі двое,
Парвалі агароджу ля варот
І асцярожна вынеслі з сабою
Франтавіка-таварыша за дрот.

Мікола Аўрамчык

- Калі сябры прыселі на траве,
Дваім здавалася, што зараз трэці,
Адчуўшы волю, раптам ажыве.

Мікола Аўрамчык

- Калі сябры прыселі на траве,
Дваім здавалася, што зараз трэці,
Адчуўшы волю, раптам ажыве.

Мікола Аўрамчык

- За край мой, заліты нявіннай крывёй,
Пракляцце чужынцам ліхім.

Аляксей Коршак

- З агульнай колькасці 9200 беларускіх сёл і вёсак, разбураных і спаленых гітлераўцамі за гады Вялікай Айчыннай вайны, 4885 было знішчана карнікамі. Поўнасцю, з усімі жыхарамі, было знішчана 627.

А.Адамовіч, Я.Брыль, У.Калеснік

- Былі яны проста дзяўчатамі,
Што там ні гавары.
Пужаліся свісту міны,
Чужых незычлівых вачэй,
А гінулі - як мужчыны,
Абняўшы зямлю ямчэй.

Еўдакія Лось

- Знайдзіце сказы з адасобленымі азначэннямі (1,2 групы).
- Знайдзіце сказы з адасобленымі прыдаткамі (3,4 групы).

- І падаў, распасцёрты,
Кожны чацвёрты.

Анатоль Вярцінскі

- Браты мае - байцы і камандзіры -
Праз тоўшчу год я чую вашу кроў.

Сяргей Грахоўскі

- У тую ж ноч з барака збеглі двое,
Парвалі агароджу ля варот
І асцярожна вынеслі з сабою
Франтавіка-таварыша за дрот.

Мікола Аўрамчык

- Калі сябры прыселі на траве,
Дваім здавалася, што зараз трэці,
Адчуўшы волю, раптам ажыве.

Мікола Аўрамчык

- Калі сябры прыселі на траве,
Дваім здавалася, што зараз трэці,
Адчуўшы волю, раптам ажыве.

Мікола Аўрамчык

- За край мой, заліты нявіннай крывёй,
Пракляцце чужынцам ліхім.

Аляксей Коршак

- З агульнай колькасці 9200 беларускіх сёл і вёсак, разбураных і спаленых гітлераўцамі за гады Вялікай Айчыннай вайны, 4885 было знішчана карнікамі. Поўнасцю, з усімі жыхарамі, было знішчана 627.

А.Адамовіч, Я.Брыль, У.Калеснік

- Былі яны проста дзяўчатамі,
Што там ні гавары.
Пужаліся свісту міны,
Чужых незычлівых вачэй,
А гінулі - як мужчыны,
Абняўшы зямлю ямчэй.

Еўдакія Лось

- Якія сказы засталіся нявыпісанымі? Чаму?
- Якія адасобленыя члены ёсць у гэтых сказах?
- Якія ўмовы адасаблення? (Відэапрэзентацыя).

МЭТА:

- Садзейнічаць засваенню вучнямі сінтаксічных прымет сказаў з адасобленымі членамі; садзейнічаць выпрацоўцы навыкаў вызначаць адасобленыя члены ў сказах, правільна інтанаваць такія сказы, растаўляць знакі прыпынку пры адасобленых членах сказа;
- Спрыяць развіццю творчай актыўнасці і ініцыятывы вучняў, звязнага маўлення, удаस्कанальваць навыкі работы з камп'ютарам;
- Стварыць умовы для выхавання патрыятызму, дапамагчы ў набыцці ўмення рабіць выбар, ставіць мэту і вырашаць праблему.

ВЫКАНАННЕ ПРАКТЫЧНЫХ ЗАДАННЯЎ

- ◎ 1 група і 2 група. Праца за камп'ютарам: выкананне тэста па тэме “Адасобленыя члены сказа”.

Згрупа

Прачытайце тэкст, правільна інтануючы адасобленыя акалічнасці. Выпішыце з тэксту сказы з адасобленымі акалічнасцямі, запішыце, чым яны выражаны.

Сюжэты карцін М. Савіцкага выкрываюць злачынствы фашыстаў, адлюстроўваючы жахі фашысцкіх канцлагенраў. З працоўных лагераў пастаянна арганізоўваліся ўцёкі. Звычайна яны правакаваліся здраднікамі ці самімі эсэсаўцамі і былі падставай для знішчэння соцень людзей. Аднак, ведаючы гэта, вязні ўсё роўна спрабавалі ўцячы, спадзеючыся, што хто-небудзь уратуецца і раскажа свету пра іх долю... На карціне “Уцёкі” людзі караскаюцца па дошках, перакінутых праз дрот. Хтосьці падае, знішчаны перакрыжаванымі чэргамі з вышак. Успышка пражэктара, асвяціўшы піраміду цел, гасне, як сама ілюзія ўратавання.

1.Згруздо

- Якія пачуцці выклікае карціна?
- Як вы думаеце, чаму М.Савіцкі большую частку сваёй творчасці прысвяціў Вялікай Айчыннай вайне?

4 ГРУПА.

ПРАЧЫТАЙЦЕ ТЭКСТ. ВЫПІШЫЦЕ СКАЗЫ З АДАСОБЛЕННЫМІ
АКАЛІЧНАСЦЯМІ, РАССТАЎЦЕ ЗНАКІ ПРЫПЫНКУ.

У верасні 1940 года вясковы юнак Міша Савіцкі толькі-толькі закончыўшы дзесяцігодку марыў пра паступленне ў мастацкі інстытут. Але атрымаўшы павестку стаў салдатам.

Калі ішла вайна, М.Савіцкаму было дваццаць гадоў. Трапіўшы ў палон ён зведаў жахі фашысцкіх канцлагераў. Чатыры разы ўцякаў. І чатыры разы - няўдала. Кожны раз злавіўшы збівалі ўцекача да паўсмерці. У фашысцкім канцлагеры ён не спыняў барацьбы арганізоўваючы іншых на супраціўленне фашыстам на дыверсіі на заводзе, дзе іх прымушалі працаваць.

М.Лісун

ЭПІГРАФ:

Людзі добрыя, помніце: мы любілі жыццё,
І Радзіму, і вас, дарагія.

Мы згарэлі жывымі ў агні.

Наша просьба да ўсіх: хай жалоба і смутак
абярнуцца ў мужнасць і сілу,
каб змаглі ўвекавечыць вы мір
І спакой на зямлі...

Гілевіч

Н.

ПЕРАБУДУИЦЕ СКАЗЫ, КАБ З' ЯВІЛІСЯ АДАСОБЛЕННЫЯ ЧЛЕНЫ СКАЗА

22 чэрвеня 1941 года фашысты парушылі дзяржаўную граніцу і вераломна напалі на нашу краіну. Пачалася Вялікая Айчынная вайна, якая страшэннай віхурай пранеслася па нашай зямлі, разбурыла і знішчыла ўсё, што з вялікай любоўю будаваў народ. Буларусы ўзняліся на барацьбу супраць гітлераўскіх захопнікаў і змагаліся за свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы.

22 чэрвеня 1941 года фашысты, парушыўшы дзяржаўную граніцу, вераломна напалі на нашу краіну. Пачалася Вялікая Айчынная вайна, якая страшэннай віхурай пранеслася па нашай зямлі, разбураючы і знішчаючы ўсё, што з вялікай любоўю будаваў народ. Буларусы, узяўшыся на барацьбу супраць гітлераўскіх захопнікаў, змагаліся за свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы.

- Як новая рэдакцыя ўплывае на сэнс і эмацыянальнае ўздзеянне тэксту?

VII. Дамашняе заданне

Напісаць сачыненне-разважанне “Чаму нельга забываць падзеі Вялікай Айчыннай вайны?”, выкарыстоўваючы адасобленыя члены сказа. Адасобленыя члены сказа падкрэсліце.